

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้ ทักษะ และ การใช้ประโยชน์จากแฟมอนามัยครอบครั
ของบุคลากรสาธารณสุข ในหน่วยบริการปฐมภูมิ
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวจิราพร ธรรมเสนา

ปริญญา

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. รัตนาภรณ์ อวิพันธ์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ นพ. นิติต วรรณจักริยา

กรรมการ

บทคัดย่อ

แฟมอนามัยครอบครั เป็นฐานข้อมูลรายบุคคลที่สำคัญในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ทำให้บุคลากรสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสาน และเป็นองค์รวม ซึ่งในการดำเนินงานแฟมอนามัยครอบครั นั้น บุคลากรควรมีความรู้ และทักษะที่ดี การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาระดับความรู้ ทักษะ และ การใช้ประโยชน์จากแฟมอนามัยครอบครั ในหน่วยบริการปฐมภูมิ ของบุคลากรสาธารณสุข 2.) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และ การใช้ประโยชน์จากแฟมอนามัยครอบครั ของบุคลากรสาธารณสุข 3.) เปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การใช้ประโยชน์จากแฟมอนามัยของบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน และ 4.) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานแฟมอนามัยครอบครั ของบุคลากรสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 244 คน เป็นบุคลากรสาธารณสุขที่ได้ดำเนินงานแฟมอนามัยครอบครั และปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสิ้น 269 แห่ง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองและการสัมภาษณ์เชิงลึก ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2549 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการทดสอบด้วยค่าที

ผลการศึกษา พบว่าคะแนนเฉลี่ย (เมื่อปรับให้อยู่ในช่วง 0-100) ของความรู้ ทักษะคิด และการใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัว มีค่า 71.9 (± 10.9) 66.8 (± 9.8) และ 66.4 (± 25.5) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้เกี่ยวกับแฟมือนามัยครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ กับการใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.176 ($p < 0.01$) ในขณะที่เดียวกันพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดเกี่ยวกับแฟมือนามัยครอบครัว กับการใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ที่สูงกว่า คือมีค่าเท่ากับ 0.453 ($p < 0.01$) และเมื่อเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะคิด และการใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับแฟมือนามัยครอบครัว สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (74.0 ± 10.9 และ 70.6 ± 10.8 ตามลำดับ) ในขณะที่ ทักษะคิดเกี่ยวกับแฟมือนามัยครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน มีแนวโน้มค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ทักษะคิดเกี่ยวกับแฟมือนามัยครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (66.7 ± 9.5 และ 66.9 ± 10.0 ตามลำดับ) และการใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในหน่วยบริการปฐมภูมิที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน มีแนวโน้มค่าเฉลี่ย ที่สูงกว่า การใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ในหน่วยบริการที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (68.7 ± 23.3 และ 65.0 ± 26.7 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานแฟมือนามัยครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ระบุปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแฟมือนามัยครอบครัว ไปพัฒนางานในความรับผิดชอบ ได้อย่างเต็มที่ เกิดจากปัญหาในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ รวมถึงความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลในแฟมือนามัยครอบครัว

Independent Study Title Knowledge Attitude and Utilization of
Family Folder in Public Health Personals
Working in Primary Care Unit,
Chiang Mai Province

Author Ms.Jiraporn Thummasaena

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Lect. Rattanaporn Awiphan, Ph.D. Chairperson

Lect. Nisit Wattanatchariya, MD. Member

ABSTRACT

Family Folder is an important database of Primary Care Unit (PCU). It helps Public Health personals to provide continuous, integrate and holistic health services. In order to complete the Family Folder, the health personals should have knowledge and good attitude about it. The objectives of this study were to 1.) Study the level of knowledge, attitude and utilization of Family Folder in Public Health personals working at PCU. 2.) Study the relationship among knowledge, attitude and utilization of Family Folder in Public Health personals 3.) Compare knowledge, attitude and utilization of Family Folder between Public Health Personals who work at PCU that meet the standard of Primary Care unit and those who work at the PCU that does not 4.) Study the problems during proceeding Family Folder from Public Health personals. The study samples are 244 Public Health personals that have been involved with the Family Folder. They work in 269 PCU in Chiang Mai province. The data were collected by using questionnaire and Indepth interview during July to August 2006. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation co-efficiency and Independent t-test.

The results show that the mean (adjusted score to 1-100) of knowledge, attitude, and utilization are 71.9 (± 10.9), 66.8 (± 9.8), and 66.4 (± 25.5) respectively. While the relationship of knowledge and utilization are found to be relatively low, the correlation co-efficient value were 0.176 ($p < 0.01$), the relationship between attitude and utilization are considerably higher, correlation co-efficient value is 0.453 ($p < 0.01$). The results indicate that those who work at the PCU that meet the standard have significantly higher knowledge mean score than those who work at the PCU that did not meet the standard (74.0 ± 10.9 vs. 70.6 ± 10.8). However, attitude mean score among those who work at the standard PCU is slightly lower but not significantly different (66.7 ± 9.5 vs. 66.9 ± 10.0). The utilization mean score of those who work at the standard PCU values are higher but not significant (68.7 ± 23.3 vs. 65.0 ± 26.7).

The mentioned problems in proceeding Family Folder are: not enough budget, equipment and human resource as well as incomplete of data in Family Folder. These factors may cause them not to have the complete Family Folder and not to make the best use of Family Folder.